

den: „Commissionen finder sig foranlediget til, med Styrke at urgere den dobbelte Betragtning:

- 1) at Expropriation bør finde Sted, og
- 2) at Staten ikke bør opgive sin Ret til en Afløsningssum for de Eiendommene paa lagte Indskrænkninger.

Derved, at det bør befrygtes, at Regjeringen, naar den ikke ved at faae det hele Terrain i sin Haand sættes i Stand til med Kraft at gennemføre sit Forehavende, og naar den ikke kommer i Besiddelse af de Midler, som formenes med Rette at tilkomme Statskassen, vil tvinges tilbage til Forslaget af 1853, der forudsætter den nuværende Fæstningsvolds Bevarelse som Led i den nye Befæstning. Kjøbenhavns Udvidelse til Søerne vilde da for en lang Fremtid maatte opgives.

Det var en himmelvid forskjellig Opfattelse af Sagen. Naar ikke disse nye Befæstningsanlæg blive vedtagne af Rigsraadet, formener Commissionen, at saa blive disse Terrainer under den nu bestaaende Indskrænkning, og man vil blive nødt til at gaae tilbage til den gamle Plan, hvorimod Regjeringen støtter sig paa, at man kan anvende Expropriation og gjøre den gjældende efter den samme Regel, selv om Kjøbenhavn for Fremtiden maatte betragtes som en aaben By. Jeg skal nu forsøge paa noget klarere at udhæve, hvorfor det f. Ex. fra mit Standpunkt vilde være aldeles umuligt at gaae ind paa denne Forandring i Loven, der tilhneladende er en uskyldig, men i Virkeligheden en gennemgribende Forandring. Jeg tror ikke, at man skulde have nogen Grund til at formene, at jeg ikke skulde være en oprigtig Interesse for denne Sags Fremme; jeg har tidligere ikke været meget fjernet fra den og havt Interesse for den, og denne Interesse har jeg bevaret. Jeg hører heller ikke til dem, der ikke kunde unde Monarchiet alle mulige Indtægter, og jeg kan sætte mig ind i, hvor behageligt det maa være for en Finansminister for Monarchiet at holde paa alle mu-

lige Indtægter for Monarchiet; men jeg bliver ikkebestomindre nødt til at erklære, at jeg for mit Vedkommende ikke vil give Monarchiet denne Indtægt; thi jeg vilde betragte den som en ubillig og uretfærdig Indtægt for Monarchiet. Hvis der er Tale om at nedlægge Fæstningsvoldene, fordi Kjøbenhavn skal betragtes som aaben, er Opretholdelsen af Indskrænkningen i Byggefriheden dermed erklæret for intetsigende. I samme Dieblif, Statsmagten kommer til den Erkjendelse, at nu er det ikke længere muligt at betragte Kjøbenhavn som en Fæstning, fremstaaer en Umulighed for at opretholde denne Indskrænkning; i samme Dieblif faae Cierne en vis begrundet Ret til at fordrø, at Staten skal ophæve dette tyngende Vaand, der hviler paa disse Eiendomme, og naar Ministeren siger, at man kan gaae to Veie, enten at lade Staten expropriere Cierne eller at lade Cierne expropriere Staten, saa siger jeg, lad os saa tage den sidste. Hvorledes tror Ministeren, at man kunde faae en Erstatningssum tilfjendt Staten, naar den Ret, der skulde erstattes, var betydningsløs for Staten. Naar det ikke var af Betydning for Staten at sende Kanonkugler ud over det Terrain, hvorledes kunde den saa faae Erstatning for, at den ikke i Fremtiden maatte sende Kanonkugler ud derover. Hvis man ikkebestomindre skrider til Expropriation, da bliver Spørgsmaalets Stilling en anden, men det bliver i hvert Fald en himmelvid forskjellig Stilling, man kommer til at indtage med Hensyn til Erstatningen for Eiendommene; det bliver en ganske anden Erstatning end den, der nu kunde være Tale om. Og lad os nu see, hvorledes Sagen praktisk kunde gennemføres. Nu er Kjøbenhavn en aaben By og nu skrider man til dens Udvidelse. Vil man nu begynde med det umaadelige Arbeide, at faste Voldene ligesom fra Kastelspynten til Kallebodstrand ned i Gravene. Det tror jeg ikke; man vil ubetvivl gribे Sagen praktisk an og kun sløise Volden, efterhaanden som det bliver nødvendigt for Byens Udvidelse. Der kan saaledes gaae en meget lang Tid, inden det kommer saa vidt. Commissionen formener, at 50 Aar, at 40 Aar skulde gjøres fornødne; men jeg tør fra mit Standpunkt fordrøise mig til at paaatae,